

KATOLIŠKI GLAS

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE: RIVA PIAZZUTTA, 18 34170 GORIZIA - TELEFONO 0481 - 533177 - DIRETTORE RESPONSABILE: MONS. MOČNIK FRANCESCO - REGISTR. TRIBUNALE DI GORIZIA N. 5 DEL 28 - 01 - 1949 - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE - GRUPPO 11/70% AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE P. T. DI GORIZIA	UREDNIŠTVO IN UPRAVA:	Riva Piazzutta, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481 - 533177 - Telefax 533177 Poštni t/rn 11234499
TASSA RISCOSSA	ITALY		Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trieste - Trst - Tel. 040 - 414646	

25 let po koncilu V Sloveniji plebiscit bo!

Somaševanje ob zaključku koncila 8. decembra 1965 v baziliki sv. Petra

Na praznik Brezmadežnega spočetja Marije Device je minilo 25 let od slovesnega somaševanja papeža Pavla VI. in vseh koncilskih očetov v baziliki sv. Petra, s katerim so zaključili II. vatikanski vesoljni cerkveni zbor. Sklicali ga je Janez XXIII., ki je pa med koncilom umrl; nadaljeval in zaključil ga je njegov naslednik Pavel VI. Koncili vedno zaznamujejo neko dobo Cerkve, tudi zadnji jo je. V tem oziru so pomembne zlasti tri konstitucije: Sacrosanctum Concilium o bogoslužju; Lumen gentium o Cerkvi, Gaudium et spes o Cerkvi v sodobnem svetu.

REFORMA BOGOSLUŽJA

Do zadnjega koncila se je javno bogoslužje Cerkve ali liturgija držalo navodil in dekretov tridentiskega koncila izpred 400 let. Čutila se je pa potreba približati bogoslužju sodobnemu človeku. Koncil je to naredil. Predvsem je uvedel v liturgijo žive jezike, ki so nadomestili latinščino. Ta je namreč postala vedno bolj tuj jezik, saj so se latinščine celo v bogoslovnih šolah vedno težje učili. V misijonih je pa bila povsem tuja. Uvedba živih jezikov je bila pogumna poteza koncila in Pavla VI.

Skupaj z uvedbo živih jezikov v liturgijo sta se uveljavila še dve drugi novosti: večerne maše in pa somaševanje, po zgledu Jezusove, ki je obhajal zadnjo večerjo skupaj z apostoli. Sploh se je v liturgični reformi koncil zdeloval po liturgiji prvih stoletij in obnovil marsikaj pozabljenega.

Sedaj po 25 letih ugotavljamo, kako je to bilo potrebno in koristno, saj današnji človek vedno težje vstaja zgodaj zjutraj in mu je dosti lažje prihajati v cerkev zvečer.

Vendar smo si računali, da bo z novo reformo porastel obisk nedeljskih maš. Toda tega nismo ušakali, kot pričajo razne ankete in vsakdanja praksa.

NOVI POGLEDI NA CERKEV

Druga važna zadeva na koncilu je bil problem Cerkve. Kaj je Kristusova Cerkve? Kakšni odnosi naj vladajo znotraj nje?

Tudi glede Cerkve smo namreč ostali pri nauku tridentiskega koncila. Ta je poudaril predvsem vodstveno vlogo cerkvene hierarhije v nasprotju z Lutrom. Zato so v cerkvi točno opredelili »učujočo Cerkve«, (papež in škofje), ter »poslušajočo Cerkve« (vsi ostali verniki). Človeška družba se je pa v štiristo letih razvila, demokratizirala, postala samozavestna. Koncil je zato pregledal nauk o Cerkvi in znova prikladal v zavest nekatera odrinjena pojmovanja Kristusove Cerkve, predvsem Pavlov nauk, da je Cerkve skrivnostno telo Kristusovo. Med cerkvenimi očetmi so to posebej poudarjali sv. Avguštin in vzhodni cerkveni očetje. Zadnji koncil se je k temu vrnil ter logično iz-

vajal, da »smo vsi krščeni udje tega Telesa in zato imamo skupno dostojanstvo po preročenju v Kristusu«. Ni več učeče in poslušajoče Cerkve, temveč vsi smo eno, vsi udje istega skrivnostnega telesa Kristusovega. Razlikujemo se le po funkciji, po različnih nalogah za skupni blagor Telesa.

Tako je koncil odkril vlogo laikov v Cerkvi in njih dostojanstvo, ker »vsi pripadamo k novemu božjemu ljudstvu«. Toda vsak naj vrši svojo nalogo v prid skupnosti. Po 25letih pa zavest še ni zaživela. Tudi pri vseh dušnih pastirjih ne.

CERKEV IN ČLOVEŠKA DRUŽBA

Koncilski očetje so od Cerkve obrnili pogled na človeško družbo zlasti v konstituciji Gaudium et spes. V tem dokumentu Cerkve izjavlja svojo povezanost z vsem človeštvom. »Veselite in upanje, žalost in tesnoba današnjih dni... je hkrati veselje in upanje, žalost in tesnoba Kristusovih učencev«. V tej zavesti so koncilski očetje pogledali v stvarnost sedanjega človeštva. Svoj pogled so obrnili najprej na človeka kot osebo. »Vse, kar biva na zemlji, je treba naravnati na človeka kot na središče in višek vsega zemeljskega«. Vse je zaradi človeka, človek pa zaradi Boga.

V tem prepričanju je koncil razpravljal o človekovi osebnosti, o njegovem življenju v družbi, politični, gospodarski, kulturni. Poudaril je pomen in naloge družine in se zavzel za mir med državami in narodi. »Da vojne ne bi bilo več«.

ZAKLJUČEK

Vatikanski koncil II. je nakazal smerice za bolj primerno češčenje božje, za večjo povezanost v Cerkvi, za bolj uspešno sodelovanje v njej. Zazrli se je v sedanji človeški rod, analiziral njegove boleznin pomanjkljivosti ter nakazal tudi zdravila, da bi bil človek tudi na tem svetu srečnejši, toda pri tem naj ne bi pozabil, »da nimamo tukaj stalnega bivališča, temveč iščemo prihodnjega«.

K.H.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Božična številka našega lista izide v četrtek 20. decembra, na kar gremo na počitnice za dva tedna. Naslednja številka izide v četrtek, 10. januarja 1991.

★

LISTNICA UPRAVE

Uprava sporoča, da naročnina za naš list ostane nespremenjena. Zato bodo naročnine kot dosedaj in sicer: celoletna za Italijo 45.000 lir; za inozemstvo 70.000 lir. Za zračno 95.000 ali odgovarjajoča vsota v tuji valuti. Posamezna številka 1000 lir.

Od četrta, 6. decembra, ko je slovenska skupščina obravnavala in nato tudi sprejela zakon o plebiscitu, so policisti, ki varujejo stavbe predsedstva republike, vlade in parlamenta, dodatno oboroženi še z avtomatskimi puškami in zaščitnimi plinskimi maskami. Na glavnih križiščih v Ljubljani in na strateških točkah (kot npr. pred poslopjem televizije) je mogoče opaziti specialne policijske enote. Tudi vpoklic v enote teritorialne obrambe, do katerega prihaja te dni, je v zvezi z grožnjami armade. Začelo se je z intervjujem generala Kadijeviča, jugoslovanskega obrambnega ministra, prejšnji teden, ki je dejal, da bo vojska razorožila vse enote, ki ne spadajo v okvir Armade, ter se postavil v vlogo vrhovnega poveljnika oboroženih sil (ki pa je sicer jugoslovansko predsedstvo). Načelnik jugoslovanskega generalštaba pa je slovenskemu obrambnemu ministrstvu poslal zahtevo, da upravni organi armade izročijo spiske nabornikov, kar pa je Janša ostro zavrnil. Tudi predsedstvo Slovenije je zavrnilo zahtevo iz Beograda, po kateri naj bi armadi izročili preostanek oborožitve slovenske teritorialne obrambe.

Kljub vsem tem pritiskom armade pa je bil zakon o plebiscitu sprejet z 203 glasovi in 4 vzdržanimi. Zanimivo je, da predstavnik armade v parlamentu ni glasoval proti zakonu o plebiscitu (samemu dejanju armada namreč uradno ne nasprotuje) je pa bil edini, ki je glasoval proti gradivu vlade o osamosvojitvi, ki konkretizira pozitivni izid plebiscita. Leto je iz dneva v dan bolj in bolj gotov. Javnomenjska služba dnevno izvaja anketo in rezultate posreduje javnosti. Konec minulega tedna bi lahko za izstop iz Jugoslavije glasovalo že preko 80 % tistih, ki bi prišli na volišča, teh pa je tudi preko 80 % vseh volilnih upravičencev.

KAJ PRAVI ZAKON O PLEBISCITU?

Po izglasovanem zakonu bo Slovenija izstopila iz Jugoslavije, če se bo za to izrekla polovica volilnih upravičencev. S tem kvoromom je bila sprejeta zahteva opozicije. Dejstvo je, da so zadnji dogodki le izbili sodu dno in je tako v Demosu prodrla ideja o plebiscitu, katere glavni promotor sta bila Tine Hribar in Pučnik, medtem ko sta bila Rupel in Baučar veliko previdnejša. Določili so datum plebiscita in sicer nedeljo 23. decembra. Zakon predvideva, da mora skupščina v šestih mesecih po izvedbi plebiscita sprejeti vse potrebne akte in ukrepe za uresničitev odločitve na plebiscitu. Parlament je sprejel sklep, da na plebiscit povabi tuje opazovalce. Poleg samega zakona je skupščina sprejela še t.i. Izjavo o dobrih namelih, s katero se Slovenija obrača na jugoslovansko in mednarodno javnost. V njej zagotavlja vse pravice italijanski in madžarski manjšini in zatrjuje, da plebiscit oz. osamosvojitve Slovenije ni obrnjen proti nikomur v Jugoslaviji ali zunaj nje. Slovenija bo spoštovala vsa načela mednarodnega prava in človekovih pravic. Precej neopazno pa je šel mimo poslancev tisti del Izjave o dobrih namelih, ki pravi, da bo Slovenija tudi pripadnikom drugih narodov in narodnosti (poleg italijanske in madžarske avtonomne manjšine) zagotovila »pravico do vsestranskega kulturnega in jezikovnega razvoja«. Očitno je, da se ta del nanaša na priseljence iz drugih delov Jugoslavije. Tistim izmed njih, ki imajo v Sloveniji stalno bivališče omenjena Izjava tudi omogoča pridobitev slovenskega državljanstva

FEDERACIJA

ALI POPOLNA SAMOSTOJNOST

Da se v Jugoslaviji razmere res bližajo nekemu koncu potrjuje tudi dejstvo, da je v Jadranskem morju šest ameriških bojnih ladij, aktivne pa naj bi bile menda tudi italijanske vojaške sile. Vojaški udar je v Jugoslaviji načelno sicer možen, nastaja pa vtis, da kljub možnim manjšim provokacijam s strani armade v tem

in naslednjih tednih, kot jih je napovedal Janša, slovenska oblast ne verjame v udar. Upati je, da je vojski jasno vsaj to, da bi vsa zahodna Evropa vojaški udar obsodila. Tako je vsaj zatržil De Michelis.

O prihodnosti po dnevu X sta se v Celju minuli petek pogovarjala tudi Tudižman in Kučan.

KONFERENCA SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA ZA SLOVENIJO

V Ljubljani se je v soboto, 7. decembra odvijala ustanovna konferenca Svetovnega slovenskega kongresa za Slovenijo. Pred nabito polno dvorano v Cankarjevem domu je najprej govoril Franc Miklavčič, predsednik Konference za Slovenijo. Po izjavi udeležencev se je SSK tu sedaj prvič dotaknil tudi znanstvenih in eko-

nomskih oblik sodelovanja med Slovenci po svetu, s čimer se je odmaknil od začetnega »čitalniškega« značaja.

Omenimo še, da se je na občnem zboru (kongresu) Slovenske kmečke zveze na Vrhniki isti dan, stranka preimenovala v Slovensko kmečko zvezo — Ljudsko stranko. Dejanje, ki je sicer šlo mimo javnosti razmeroma neopazno, pa lahko napoveduje bližnjo združitve s Slovenskimi krščanskimi demokrati v enotno Slovensko ljudsko stranko, pri čemer bi Kmečki zvezi spreten maneuver na vrhniškem kongresu omogočil, da se vsaj v celoti ne odpove svojemu imenu in se tako izogne morebitnim očitkom o stapljanju. Z združitvijo bi se takšna enotna stranka povzpela na prvo mesto in bi v parlamentu dosegala relativno večino okrog 25 %.

Leon Marc

Nevarne namere šolskih oblasti v goriški pokrajini

Goriški šolski proveditor je sprožil zamisel, da bi združil številne slovenske šole in zato nekatere ukinil. Vse to zaradi racionalizacije, to je zaradi zmanjšanja upravnih stroškov. Ta namera goriškega šolskega skrbnika je silno vznemirila vso našo javnost, kot noben državni ukrep do sedaj. Naslednji prispevki pričajo o tej zaskrbljenosti in ogorčenosti (Ured.).

Za samostojnost gimnazije/liceja »Primož Trubar«

Šolsko ministrstvo vztraja na tem, da se maloštevilne šole upravno združijo, da se tako zmanjšajo upravni stroški. Zaradi tega šolska skrbništva ukinjajo in združijo razne šole. Tako misli goriško šolsko skrbništvo združiti v Gorici slovensko učiteljske in gimnazije/liceja.

O tej nameri so razpravljali starši in učno osebje zavoda »Primož Trubar« dne 28. novembra. Na seji so sestavili protestno pismo na šolsko ministrstvo v Rimu in na druge urade. V pismu se sklicujejo na dejstvo, da je ta zavod edini zavod te vrste v slovenskem jeziku za vso Goriško. Poznanje jezikov in kultur pa je osnovne važnosti za prihodnjo združeno Evropo. Poleg tega gre za dolgo tradicijo, ki sega v avstrijske čase, ko sta bila na goriški klasični gimnaziji ustanovljeni dve ločeni sekciji, ena z italijanskim, druga s slovenskim učnim jezikom. Sedaj so italijanski gimnazije/liceja priznali samostojnost prav zaradi teh zgodovinskih spominov. Združitve obeh zavodov, učiteljskega ter gimnazije/liceja, bi gotovo zbudila velik nemir in ogorčenje med slovenskim prebivalstvom. Končno bi taka združitev zahtevala veliko časa, priprav in stroškov.

K tem razlogom bi dodali še enega, ki velja za vse naše slovenske šole: Ne more in ne sme ministrstvo in za njim šolski proveditorat obravnavati naše manjšinske šole kot obravnava šole večinskega naroda. Tega so se zavedali tudi ustavodajalci, ki so v italijanski ustavi zapisali: »Republika s posebnimi normami štiti jezikovne manjšine« (čl. 6). Ta zaščita, se mora začeti pri manjšinskem šolstvu, če čl. 6 ustave ni samo lepa fraza.

Slovenska skupnost odklanja ukinjanje slovenskih šol

Na seji goriškega tajništva Slovenske skupnosti, na katerem so bili prisotni sekcijski tajniki in načelniki svetovalskih skupin SSK na Goriškem, ki se je vršila v četrtek, 6. decembra 1990 na sedežu stranke v Gorici, so prisotni soglasno sprejeli naslednjo izjavo:

Stranka Slovenske skupnosti na Goriškem je z izredno zaskrbljenostjo zvedela za načrte goriškega šolskega skrbništva, da se v kratkem času zaprejo številne

slovenske osnovne šole ter da se združita klasični licej z učiteljskim ter doberdobsko ravnateljstvo z goriškim. Ob ugotovitvi, da predstavlja slovenska šola neprecenljiv zaklad za nadaljnji obstoj in razvoj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji ter da je specifični značaj slovenskega šolstva garantiran s strani italijanske države ne glede na njihovo številčnost in ob prepričanju, da ne more načrt o takozvani »racionalizaciji« ukinjati tako važnih šol, ne da bi se pred tem poglobljeno soočal z odgovornimi šolskimi in političnimi organi Slovencev v Italiji, zavrača kakršnokoli tovrstno namero in se obvezuje, da bo preko svojih predstavnikov naredila vse, kar je v njeni moči, da slovenske šole ostanejo neokrnjene.

V ta namen namerava stranka Slovenske skupnosti v bližnji bodočnosti sklicati širši posvet o slovenskem šolstvu, kjer naj bi ob soočanju vseh idej in teženj raznih komponent slovenskega življa izdelali dolgoročen program o bodočnosti naših šol. V nadaljevanju seje so se prisotni zedinili za datum 18. januar 1991 kot primeren za sklicanje izrednega kongresa goriške Slovenske skupnosti ter so v tem smislu pregledali strankin statut in odobrili predložene popravke.

Gorica, 6. december 1990

Tajništvo Slov. skupnosti - Gorica

Deželni svetovalec SSK Bojan Brezigar je o isti zadevi vložil interpelacijo na deželni odbor.

Zoper ukinjanje šol

Sindikat slovenske šole - Tajništvo Gorica je na izredni seji, ki je bila dne 5. decembra, odločno zavrnil racionalizacijo šolskega omrežja (združevanja šol, ukinitve ptištih, ki nimajo določenega števila vpisanih, ukinitve enega od dveh didaktičnih ravnateljstev, itd.) brez privoljenja in aktivnega sodelovanja zainteresiranih, saj za naše šole ne morejo in ne smejo veljati isti kriteriji kot za večinske šole. Komponente staršev, vodstvenega in učnega osebja, enotni šolski odbor, sindikat sam so se proti združevanju in ukinjanju šol že izrekli, na svoji strani pa imamo tudi pravno zaslombo. Utemeljite in sklepi omenjene seje bodo objavljeni v kratkem.

sl

Prepoved jaslic

V kraju Cavreglia, v škofiji Arezzo, so oblasti prepovedale postavljanje jaslic otrokom v šolah. Moral je nastopiti tamkajšnji škof, da bi se ohranila ta krščanska tradicija, katero hočejo uničiti brezbožne laične sile. Zbrisali bi radi v mladih dušah vse, kar bi jih spominjalo na Boga in učenje Sina božjega.

V PROTITOKU

Vsi na zborovanje!

V petek, 7. decembra so dijaki slovenskih višjih srednjih šol v Trstu imeli potrebno zborovanje. Vzroki so znani: prostorska stiska, nezadostne in nevarne strukture, pomanjkanje telovadnic, protipožarnih naprav itd. Skratka, naše šole pestijo iste težave, ki so prisotne tudi na tržaških italijanskih šolah, saj so zaradi njih pred nedavnim manifestirali tudi dijaki zavoda »Leonardo da Vinci«. Razumljivo je, da dijake, profesorje in ravnatelje skrbi, kako bo v takih razmerah potekal pouk. Zato so se dijaki poslužili že stare in preizkušene metode — protestnega zborovanja.

Do tu ni nič posebnega: zborovanje bi se bilo moralo pričeti po tretji učni uri in teh določil se je bila večina dijakov tudi držala. Kljub temu so nekatere razrede dobesedno prisilili, da odidejo na stadion »1. maj« že med prvo učno uro in jih tam — tudi proti njihovi volji — zadržali do prihoda ostalih. Ponovno se je pojavila figura t.i. »ljudskega tribuna«, ki sili (ali ga silijo drugi) v ospredje, da se bo — navadno pred dekleti — »pokazal«, da bo skratka zgledal po domače rečeno »figo«. Ponavadi najdemo take primere med tistimi, ki so v študiju najmanj uspešni. Preveriti bi morali tudi obnašanje nekaterih profesorjev.

Kaže torej, da je imela tudi petkova manifestacija nekaj (ne vseh) značilnosti zborovanj, ki so se vršila pred leti in ki jih je takrat prirejal t.i. »Koordinacijski odbor demokratičnih dijakov«: »divja«

stavka, nespoštovanje dogovorov, zadrževanje ljudi proti njihovi volji, grožnje itd. Takrat je bilo vse to praktično v celoti pod pokroviteljstvom Zveze komunistične mladine Italije (ZKMI).

Vsi smo dobro seznanjeni s težavami naše šole, pa tudi z neučinkovitostjo javnih uprav. Teh problemov pa dijaki ne bodo rešili z metodami, ki so bile značilne za sedemdeseta in začetek osemdesetih let. Dijaki imajo poleg tega pravico do razrednih in zavodskih zborovanj, katerih pa se, po nekaterih vesteh, bolj malo poslužujejo. In vendar bi z njimi vsaj nekaj manjših problemov gotovo rešili. Kaže, da je zaradi izbire metode prišlo do trenja med predstavniki samimi.

Ne vemo, ali je način študentskega protesta, ki izvira iz leta 1968, še vedno aktualen za današnjo študirajočo mladino. Seveda, lepo je, saj odpade pouk, lepo število dijakov pa kar odide domov ali pa na sprehod, namesto da bi šlo na zborovanje in se aktivno udeležilo morebitne debate. Morda bi bil dandanes boljši kak nov, originalen prijem. Vprašljivo je namreč, če se gre vedno na »aufbiks«, kjer se lahko postavi v ospredje, postaneš »važen«, »junak dneva«, kjer te vsi z občudovanjem (in bojaznijo) gledajo, marsikdo pa se tudi na tihem smeje. Morda te bo nekdo od zadaj tudi podpiral in »pumpal«, nazadnje pa pustil na cedilu, kakor se je vedno dogajalo.

nl

DUHOVNA MISEL ZA 3. ADVENTNO NEDELJO:

»...med vami pa stoji on, ki ga ne poznate...« (Jn 1,26)

Človekovo srce od vedno drhti v pričakovanju odrešenja. Največja nesreča današnjih ljudi je v tem, da so izgubili upanje na rešitev. Premnogi so iskali v ideologijah, ki so zavrgle vero v Boga, v kopicenju bogastva in užitkih za vsako ceno. Ostali so praznih rok, razočarani in brez volje. Temu smo priče in zanje prosimo Jezusa, njegovo mater Marijo, da bi zopet našli pot nazaj v naročje božje ljubezni.

Pretrsljivo je pričevanje ruske spreobrnjenke Tatjane Goričeve: »Iz 'nič' me je pripeljala pot in 'nič' je bil moj cilj. Zato lahko z vso pravico spregovorim o mori in grozi, ki smo ju doživljali v tem stanju bivanja. To čuti samo nekdo, ki je dolga leta živel brez vere in bil oropan smisla, oropan Boga. To je groza nesmisla. Kar sem kasneje odkrila v krščanstvu, je bilo moje drugo rojstvo. Temu se dan za dnem čudim in tega se veselim. To veselje je seveda ljudem brez vere nedosegljivo.«

Vsi, ki smo bili krščeni, obhajani, birmani, cerkveno poročeni in poučeni v veri, imamo možnost vrnitve, čeprav smo se oddaljili od Boga. Vrata v toplino Očetove hiše so na stečaj odprta. Potrebno je spreobrnjenje. Škoda za nekatere, ki se na poti vrnitve prepustijo mrzlemu objemu raznih verskih sekt. Težko je tudi tistim, ki niso bili krščeni in poučeni, ker ne vedo, kam naj se vrnejo. Njim bi morali z besedo in življenjem spregovoriti o Bogu.

Nemogoče je namreč, da bi vzljubili nekoga, ki ga ne poznamo. V teh dnevih duhovne zbratosti imamo priložnost, da razmislimo:

— Samo tudi mi med tistimi, ki Jezusa premalo ali sploh ne poznajo?

— Med tistimi, ki se za Jezusa in njegovo besedo ne zanimajo?

— Ali pa smo med tistimi, ki Jezusa in njegovo besedo sprejemajo v svoje življenje z ljubeznijo, kot ga je sprejela mati Marija in si prizadeva, da bi vedno in povsod uresničevali vse, kar je njemu všeč?

MILAN NEMAC

BESEDA MLADIM

Srečanje, ki širi obzorja

»Namesto vas nihče ne bo nič naredil. Če hočete, da gredo stvari z dobrega na boljše, sodeluj, bodi prisoten.«

Jože Strgar, diplomirani inženir hortologije, ljubljanski župan in njegova žena Olga, sta v ponedeljek, 26. novembra, bila glavna gosta okroglega mize v Katoliškem domu, ki jo je organizirala skupina Izvir, kot prvo izmed serije predavanj in srečanj, ki jih lahko pričakujemo v naslednjih mesecih.

KDO STA STRGARJEVA

Strgarjeva že vrsto let zbira slovenske izobražence in sta velikokrat bila celo povezovalni člen le-teh. Potreba po tem zbiranju se je pokazala že pred leti, ko so Jože Strgar in še nekateri intelektualci začeli razmišljati, kako bi lahko na glas povedali, da znanost nikakor ne more priti do popolnega spoznanja vsega, kot je to zadrževala pozitivistična filozofska smer. Tako je nastal prvi zbornik z naslovom »Meje spoznanja«. Dom Strgarjevih je bil že skoraj zbirno mesto, skupna točka mnogih slovenskih izobražencev. In tako so z leti nastajali še drugi zborniki: »Bomo preživeli?«, na ekološko tematično, »Ustvarjam, torej sem«, o ustvarjanju, kot delu svobodnega človeka, osebe, v nasprotju s podhranjenim človekom totalitaristične oblasti, ter zadnji »Na pragu tretjega tisočletja« kot izziv k razmišljanju o bodočnosti slovenskega naroda, ko je že bilo jasno, da komunistična oblast ne bo več dolgo vzdržala.

Zdi se mi pomembno, da so v teh zbornikih sodelovali tudi drugače misleči izobraženci, ne samo krščanski misleci, čeprav se je zbiranje le-teh začelo okrog vsakoletnega teološkega tečaja v Ljubljani. To dejstvo bi poudaril, ker sta Strgarjeva s tem pokazala, da bi bilo zelo narobe, če bi totalitaristični oblasti, enostrankarski, zaprti v eno samo dimenzijo, odgovarjali s prav takim enodimenzijskim razmišljanjem, saj tako ne bi dosegli ničesar. Skupnost enakih se največkrat obnaša fašistoidno-elitistično.

DRUŽINSKO ŽIVLJENJE

Zelo lepo je bilo, da smo lahko spoznali tudi njihovo družinsko življenje. Videli smo, kako so videli Strgarjevi doma, in tako spoznali, da ni razlike med Jožetom Strgarjem — očetom in županom. Prav tako ni ga. Olga enkrat mati, enkrat pa županova žena, temveč je oboje hkrati. To pa nam je pričalo o dveh celostnih, poenotnih osebah, ki pravita, da je res težko uskladiti dve različni vlogi, vendar se da.

Ob tako živahnem možu, nemirnem iskalcu polnem idej, ki jih tudi skuša uresničiti, je kar težko živeti. Če mu ne morem pomagati, pravi ga. Olga, ga vsaj skušam ne ovirati. Opora za to težko nalogo pa je v molitvi. Nismo kristjani, če se ne zavedamo, da sami ne moremo vsega narediti. Da je človek prešibek. Človek potrebuje ta vsakdanji, intimni prijateljski pogovor z Bogom. Biti županova žena je izredna priložnost, izziv k molitvi za vse prebivalce Ljubljane in s tem tudi Slovenije, pravi Olga Strgarjeva.

Tako smo se srečali s Strgarjevima, ki sta ponosna, da sta Slovenca, saj pravi Jože Strgar: »Biti Nемец, to je lahko, to ni nič posebnega.« Ponosna sta, da sta

kristjana, ker se kristjani v Sloveniji niso udali diktaturi in niti potrošniškomu liberalizmu. Ponosna sta na svoje otroke in se zahvaljujeta Bogu, da jih imata toliko, šest namreč. Srečali smo kritičnega moža, ki gleda naprej in poglobljeno razmišlja o bodočnosti Slovenije. Spoznali smo ženo, ki je opora svojemu možu s pozornostjo, z razumevanjem in z molitvijo, kjer sama doživlja svojo oporo. In kaj sta Strgarjeva hotela sporočiti mladim, nam, ki smo vabljeni v vsakršno delovanje: kulturno, politično, pedagoško...?

SPOROČILO NAM MLADIM

Brez priprave ni ničesar. Mladi imate idealno priložnost, da se lahko zbirate in skupaj razmišljate. Zelo je pomembno, da se zbirate v skupini, kjer rastete v skupnost, kot poglobljeni ljudje. Mi smo se skrivali po zakristijah in komaj našli kaj literature. Če imate priložnost, se potrudite, ne zakopljite svojega talenta. Širite svoja obzorja, da postanete izobraženi in versko osveščeni.

Tukaj je treba reforme Duha, ki pa bo prišla z Vzhoda in ne z Zahoda. Če gre samo za ekonomske reforme, potem Evropa nima več nobene prihodnosti. Imamo pojav, ki nam bo zelo oteževal življenje, in to je zahodni liberalizem z vsemi oblikami in pojavnostmi. Če pa si kristjan, če osebno rasteš v celovito osebo, če se za to odločiš vsak dan znova, ne da bi mislil, da si enkrat za vselej prišel na cilj, zapečatil svoje življenje, če vzameš krščanstvo zares, potem se lahko obdržiš, lahko obstaneš. To stanje ni ekonomsko bleščeče, karriere sploh ni, vendar si trden.

Mladi, kar sprejmete kot odgovornost, nalogo, naredite raje več kot manj. Politika je lahko nečeden posel, karizem, iskanje slave in moči. Vendar je zame politika prizadevanje za javni blagor, to, da si prizadevaš za dobro na levo in na desno. Vse to pa z neko odgovornostjo. Tega se ne izogibajte, najprej se pa pripravite.

Samo od sebe se ne bo nič naredilo. Tu gre za vprašanje talentov: »Kaj lahko jaz naredim zdaj in tukaj?« Treba pa se je pripraviti, razširiti svoja obzorja.

Mladi se zahvaljujemo Strgarjevima, ki sta nam poleg spodbud v besedi dala še spodbudo z zgledom, s tem, da sta s svojo prisotnostjo dala pečat celemu večeru kot res močni in integrirani osebnosti. S tem sta ustvarila izredno vzdušje, zaradi katerega je ta večer tako lepo uspel.

P. Szabo

Neznosen jezik za gospodo

»Kako neznosna mora biti slovenščina za »gospodo«. Tako je dnevnik Alto Adige naslovil članek, v katerem je povzel tiskovno poročilo dr. Huberta Frasnelli-ja o problemu dvojezičnih izkaznic v devinsko-nabrežinski občini. Dr. Frasnelli, ki je načelnik deželne svetovalske skupine Južnotirolske ljudske stranke na Tridentinskem-Južnem Tirolskem in podpredsednik svoje stranke, je namreč v tiskovnem poročilu izrazil solidarnost s Slovenci v Italiji in pa s Slovensko skupnostjo zaradi novega napada na naše narodnostne pravice.

Bralci pišejo

Glas iz Štandreža

V članku 47. številke Katoliškega glasa z dne 6. decembra z naslovom Koncert na čast sv. Cecilije, nepodpisani avtor (torej uredništvo) ugotavlja, da je bila na koncertu v travniški cerkvi 30. novembra letos izvedba Gallusovega moteta v slovenščini manj posrečena kot tista v latinščini in pri tem primerja dva slovenska goriška zbora, ki sta izvajala Glejte, kako umira pravični, eden v slovenščini drugi v latinščini.

To Gallusovo delo smo slišali že neštetokrat, nekateri jo izvajajo v latinščini, drugi v slovenščini.

Pri izbiri je zbor upošteval širše kriterije in tudi publiko, kateri so pesmi namenjene. Latinske izvedbe smo slišali od italijanskih zborov.

Naš zbor bo nadaljeval s slovensko pesmijo in tudi z neslovensko, ko bodo pogoji za to brez primerjav.

Lep pozdrav

Odbor zbora »Štandrež«

Opomba ured. Avtor omenjenega dopisa gotovo ni imel slabega namena; ko je omenil obe izvedbi Gallusovega moteta. Vsak zborovodja je pač svoboden pri svojih izbirah, toda poslušalci so tudi svobodni, kaj jim je bolj všeč in kaj manj. »De gustibus non est disputandum«, o okusih se ne razpravlja. — Pa brez zamere.

Nob in sprava

Mnogi mečajo v proces sprave, brez vsake potrebe, problematiko »NOB«. Borci naj imajo svojo borbo za svobodo, procesu sprave ta ni nič napoti. Bistvo sprave je povsem drugod. Gre za vprašanje krivde; državljanske vojne in genocida. Odgovor, pričevanja, dokumentacija je bila že neštetokrat podana: krivda za silno tragedijo je v terorju, ki ga je partija, s sodelavci, izvajala v ljubljanski pokrajini od junija 1941 do julija 1942. Olajšujoča okolnost je vsekakor, da so mnogi borci bili prevarani, zapeljani.

Mnogi povdarjajo, da je za spravo potrebno priznanje krivde obeh strani. (KG 4.10.90). Taka teza predstavlja krivdo za zločin obeh strani. To pa ni nujno resnica. Ali naj za holocaust iščemo tudi krivdo Judov? Nikakor ne, kot je tudi ne bomo našli za obdobje 1941-42 na strani slovenske opozicije. Drugo je državljanska vojna, ta pa je bila že posledica omenjenega terorja 5 tisoč in več nasilnih smrti.

In še beseda o NOB. Po krivdi okupatorja so partizani zelo trpeli in elementi NOB so bili vsekakor prisotni na slovenskem ozemlju 1941-45. Človeka bi veselilo, ako bi se NOB lahko pohvalila s kako akcijo, ki je bila vojaško pomembna. Tako pa slišimo samo posplošeno povzdigovaljevanje NOB, nekega nepomljlivega junaštva brez podrobnosti. Najvažnejše akcije NOB: Dražgoše. Pohod XIV. divizije na Štajersko, Turjak, Grčarice, april-maj 1945.

Kaj pove analiza teh akcij: nesmiselno izzivanje okupatorja, nepremišljen pohod, bitka z domačimi nasprotniki in končno osvoboditev Slovenije brez borbe.

Dr. Peter Urbanc

Nov zastoj v senatni komisiji

Dogovorjenega drugega dela avdicij v senatu o zaščiti slovenske manjšine tudi 10. decembra ni bilo. V zadnjem trenutku jih je koordinator ožjega odbora senatne komisije odložil za nedoločen čas po novoletnih počitnicah.

Vse kaže, da se je zataknilo, ko je KD napovedala tudi delegacijo organizacij, ki v Benetiji zagovarjajo restriktivne poglede na manjšinsko vprašanje. Predstavniki KD je zahteval nekaj tednov časa in je šele sredi novembra izročil seznam organizacij, ki naj bi jih povabili.

Senator Spetič je s tem v zvezi odločno protestiral pri predsedniku komisije sen. Leopoldu Elii. Spomnil ga je, kako je že od samega začetka nasprotoval, saj so bile povsem nepotrebne. Zato je komunistična skupina od vsega začetka izjavila, da ocenjuje napoved avdicij predvsem kot poskus zavlačenja. Žal se je izkazalo, da je bilo prav tako.

V tej luči, je nadaljeval sen. Spetič, so izjave strank in vladnih predstavnikov o rokih sprejemanja zaščitnega zakona zgolj pesek v oči.

Senator Spetič je od predsednika komisije prof. Elia zahteval, naj s svojo avtoriteto poseže in vsili hitrejši ritem razprave. Najbolje bi bilo, če bi se komisija odpovedala nadaljnjemu slepomisanju in takoj pristopila k delu, če ji zares gre za odobritev zaščite.

Zakon o kraških parkih

Mladinska sekcija Slovenske skupnosti je v novembru in decembru priredila niz okroglih miz na temo »Zaščita Krasa in domače prebivalstvo«. Govora je bilo o t. i. Kraških parkih, ki naj bi jih Dežela ustanovila za zaščito naravnega okolja na Krasu.

To področje je bilo doslej tarča številnih posegov (razlaščanj), ki so postopoma odvzemali kraškim prebivalcem, v večini Slovincem, možnost razpolaganja s svojo zemljo. Dokončni udarec bi lastnikom zemljišč na Krasu prizadel zakon, s katerim se namenava ustanoviti kraške parke. V to področje naj bi po zakonskem predlogu, ki ga je izdelal odbornik Carbone (PSI), bile vključene skoraj v celoti vse občine, od Doline do Sovodenj, kjer smo Slovenci v večini.

VSEBINA ZAKONA

Ustanovitev parka, ki po Carbonijevih načrtih odvzela občinam vse pristojnosti na področju urbanistike. Odpadli bi torej občinski urbanistični načrti, uvedene bi bile velike omejitve za katerokoli poseg v okolje, od sekanja dreves, oranja njiv itd. do gradenj. Vse to pa brez katerihkoli odškodnin ali protivrednosti. Vse pristojnosti naj bi na tem področju prevzela Dežela, oz. posebna Ustanova, v kateri bi imeli naravovarstveniki odločilno besedo. Domače prebivalstvo, ki na Krasu živi, pa bi pri vsem tem ne imelo nikake besede.

Žal ni bilo med Slovenci ob predstavitvi tega zakonskega osnutka večjih reakcij, tako da je že zgledalo, da bodo parki ustanovljeni, Slovenci pa ponovno oropani svojih pravic.

ZBUDITI POZORNOST NA NEVARNOST

Mladinska sekcija Slovenske skupnosti se je zato odločila, da izvede širšo akcijo, s katero je želela ljudi seznaniti z načrtovanimi pobudami o parkih.

Priredila je serijo okroglih miz, na katerih je odv. Jože Škerk, predsednik gospodarsko-urbanistične komisije SSK, predstavil zakon, njegove posledice in predloge za primernejšo rešitev tega vprašanja. SSK se zavzema predvsem za to, da bi domače prebivalstvo imelo pri upravi Parkov odločilno besedo in to preko Kraške gorske skupnosti ali kake druge ustanove, ki bi prevzela njihovo upravo, seveda ob odločilni udeležbi domačinov. Nadalje se SSK zavzema za primerne protivrednosti za škodo, ki bi jo utrpeli lastniki zemljišč in za dosledno uporabo slovenskega jezika pri upravi parkov (uslužbenci bi morali poznati slovenščino).

Pobudi Mladiske sekcije, ki se je odvijala po skoraj vseh kraških vaseh, so naposled začeli slediti tudi predstavniki drugih strank in organizacij. Začelo se je tudi skupno dogovarjanje o morebitnih pobudah, ki naj bi jih izvedli enotno.

OKROGLA MIZA V DOBERDOBU

Na Goriškem sta pri tem problemu zainteresirani celotna občina Dobrdo in Vrh. sv. Mihaela v občini Sovodnje.

26. novembra se je tako zbralo veliko ljudi ob okrogli mizi, ki je bila v župnijski dvorani v Dobrdo. Udeležence je pozdravil dr. Maks Gergolet, načelnik svetovalske skupine SSK v tamkajšnjem občinskem svetu in pokrajinski tajnik SSK dr. Mirko Spacapan. Tajnik Mladinske sekcije SSK Damian Terpin pa je udeležence seznanil z namenom te pobude, ki je že dosegla svoj cilj s tem, da jo je širša slovenska javnost začela obravnavati kot resnejši problem.

Tudi na Vrh sv. Mihaela je MS SSK skupaj s sovodenjsko sekcijo SSK priredila podobno srečanje. Številni vaščani so v ponedeljek, 10. decembra v gostilni »Pri Lovcu« na Vrh prisluhnili izvajanjem odv. Škerka, ki je, tako kot v Dobrdo in na drugih srečanjih na tržaškem Krasu, obrazložil udeležencem namene Deželne uprave in predloge SSK. Srečanje je vodil B. Černic.

Akcija Mladinske sekcije SSK je izzvala reakcijo tudi v krogih Deželne uprave, še posebej po tiskovni konferenci, ki jo je Mladinska sekcija SSK priredila v Ljubljani, ob pomoči mladinskih organizacij Demosovih strank.

Mladinska sekcija SSK

Srbska pravoslavna Cerkev ima novega patriarha

Na izrednem zasedanju arhierijskega sabora je bil za novega patriarha Srbske pravoslavne Cerkve izvoljen raško-prizrenski episkop Pavle. Ustoličenje novega patriarha je bilo v beograjski saborni cerkvi v nedeljo, 2. decembra.

Prof. Anton Trstenjak, pisec uvodnika v zadnji štev. Katol. glasa

Dijaki zavoda „Žiga Zois“ v Celovcu

V sredo, 2. novembra, smo se dijaki četrtega in petega razreda zavoda »Z. Zois« iz Gorice odpravili na celodnevno eskurzio v Celovec. Odpovali smo v jutranjih urah z avtobusom v spremstvu prof. Kodelje in prof. Šavlija, ki je izlet skrbno organiziral in koordiniral. Vreme nam res ni bilo prav nič naklonjeno, a kljub temu je med dijaki kaj kmalu zavladalo veselo vzdušje, tako da nam dolga pot ni predstavljala nikakršne nejevolje.

SLOVENSKA TRGOVSKA AKADEMIJA

V dopoldanskih urah smi »prestopili« mestna vrata v Celovcu in kot prvotno smo obiskali »Slovensko trgovsko akademijo«. To je dvojezična šola, ki je začela delovati z letošnjim šolskim letom. Poklicno usmeritev, ki jo šola nudi tamkajšnjim slovenskim dijakom, lahko istovetimo z našo šolo; razlika je le v številu let in v nekaterih stranskih predmetih. Ob vходу v njihovo moderno šolsko stavbo nas je sprejela ravnateljica Maja Ambrusch-Hoja. Izrekla nam je dobrodoščilo, nato pa nas je povabila v razred, kjer so nas nestrpno čakali dijaki prvega (in letos edinega) razreda. Prof. Šavli je našim koroškim vrstnikom v skopih obrisih predstavil okoliščine, v katerih delujejo slovenske šole na Goriškem in Tržaškem. Za njim pa je dijak petega razreda prikazal potek našega trgovskega usmerjenega šola. Koroškim dijakom je čudno izvenelo dejstvo, da poteka pouk na naših šolah izključno v slovenskem jeziku in da se učimo nacionalnega (italijanskega) jezika le kot tuela. Tudi za nas je pomnilo novost, da v dvojezični šoli, kot je njihova, poteka pouk bodisi v slovenščini kot nemščini in morajo dijaki obvladati dvojno izrazoslovje. Predvsem nas je prevzelo, ko so nam povedali, da je pogovorni jezik med dijaki nemški in da se tudi med odmori vedno pogovarjajo samo nemško. Tej kratki izmenjavi misli je sledil osebni stik med dijaki. Po skupinah smo namreč imeli priložnost, da pobje spoznamo naše daljne »sošolce« in se z njimi spoprijateljimo. Sledila je še obilna zakuska, ki so nam jo pripravili skrbni dijaki, in kratek sprehod po šolskem poslopju. Ob slovesu smo celovške dijakke povabili, da bi nam obisk povrnili v čim krajšem času v Gorici, tako da bi imeli možnost za utrjevanje naših prijateljskih vezi, ki so komaj nastale, in bi bila res škoda, ko bi tako hitro tudi ugasnile.

OBISK BANKE

Pot nas je nato vodila v Celovško zadružno banko oz. Zvezo slovenskih zadrug v Celovcu. Bančno delovanje v Avstriji in vloga te slovenske banke v odnosu do drugih državnih bank nam je lepo predstavil poslovodja banke Drago Pörtsch. Dana nam je bila možnost, da smo si ogledali okrnjene prostore, v katerih mora delovati edina slovenska banka v Avstriji. Včsekakor je že v načrtu razširitev celotne zadrage. Zanimivost in novost v tej banki so bili terminali, ki so direktno povezani s katastrskim uradom.

PRI CELOVŠKI MOHORJEVI DRUŽBI

Sledil je obisk Mohorjeve družbe, ki deluje vseskozi od leta 1851. Tu sta nas sprejela Franc Kattinig, ki je vodja založbe, in Janko Felz, ki je zaposlen kot lektor. Vodja založbe je poudaril važno funkcijo, ki jo Mohorjeva družba opravlja med Slovenci na Koroškem. Celovška Mohorjeva družba ima res obširno delovanje, saj izdaja poleg vsakoletnega knjižnega daru, ki ibsega koledar in leposlovne knjige, tudi mesečno revijo Družina in dom ter trimesečnik Celovski zvon. Slednji skuša podpirati prvo slovenske besede, zato sega predvsem v leposlovje in kritiko, bavi pa se tudi s kulturnimi, družbenimi in verskimi uprašanji. Delovanje Celovške Mohorjeve družbe se e v zadnjih časih razširilo tudi na Slovenijo.

V MODESTOVEM DOMU IN PRI GOSPE SVETI

S tem smo zaključili dopoldanski del izleta. Čeprav je bil bogat z ogledi, se nam ni zdel prenatrpan, saj so bile vse etape zanimive in so potekale v najboljšem redu. Kosilo nas je čakalo v Modestovem domu, nakar smo krenili v muzej, v katerem hranijo poleg vseh drugih ostankov Karantanske države tudi originalni knežji kamen, na katerem so ustoličevali slovenske kneze. Ogled celotnega muzeja nam je zavzel precej časa, saj je razstavljeni prostor ogromen. Nazadnje

smo šli na Gosposvetsko polje in v cerkev Gospe Svete.

Tedaj pa se je dan že nagibal k večeru in nas opozoril na vrnitev v domače kraje. Vsi smo sicer že občutili kanček utrujenosti, a smo jo rade volje premagovali, saj nam je dan prinesel res veliko: od novih prijateljev pa do obogatitve osebne kulture v spoznavanju stvarnosti naših sonarodnjakov.

Izrabljamo zato priložnost, da se na tem mestu prirčno zahvalimo prof. Šavliju, ki nam je pripravil tako prijeten dan, prof. Kodelji za spremstvo in koroškim Slovincem, ki so nas tako vljudno sprejeli. Dijakom trgovske akademije pa ključemo: Nasvidenje v Gorici!

H.v.

Izšla je
MLADIKA št. 9

Izšle so knjige Goriške Mohorjeve družbe

Pred nami so knjige GMD za leto 1991. Dne 6. decembra je bila njih predstavitev v prostorih Katoliške knjigarne v Gorici. Vršila se je dopoldne ob 11.30. Na njej so predstavili ta letošnji Mohorjev dar.

Mislimo, da beseda dar v tem primeru ni le metaforična. Goriška Mohorjeva družba je namreč letos poskrbela za izid izredno zanimive kolekcije. Skupno so namreč izdali pet knjig, ki bodo kot zbirka stale le 36.000 lir. V prosti prodaji bi stale še skoraj enkrat toliko, saj bodo bralci dobili v roke 750 strani izredno zanimivega in tudi kvalitetnega branja.

V prvi vrsti seveda Koledar za leto 1991. Po prvem, koledarskem delu, bomo na naslednjih straneh lahko prebrali celo vrsto zanimivih prispevkov o življenju in delu v zamejstvu, a tudi zgodovinskih člankov, strokovnih prispevkov s področja gospodarstva in zdravstva, naravoslovja in drugih ved.

Goriška Mohorjeva družba si šteje v posebno čast, da je izdala knjigo »In gojili hoste nemško zemljo«, ki jo je po pričevanju dekana msgr. Viktorja Kosa in drugih Komencev, Rihemberčanov in drugih napisala znana scenografinja in radijska ter televizijska delavka Dorica Makuc. Gre za knjigo, ki govori o depor-

taciji naših primorskih ljudi na Bavarsko v času druge svetovne vojne.

Ob 100-letnici rojstva pisatelja Franceta Bevka pa so izšle Legende, ki jih je Bevk izdal leta 1939, v sedanji izdaji pa jih je uredil in jim napisal spremno besedo prof. Janez Dolenc iz Tolmina. Knjiga je tudi bogato ilustrirana z risbami akad. slikarke Jane Dolenc. Gre za pravi biser tovrstne literature in bo v veliko veselje malih in tudi že odraslih bralcev.

Izšel pa je tudi 16. zvezek Primorskega slovenskega biografskega leksikona; ki ga urejuje neutrudni prof. Martin Jevnikar. Z letošnjim zvezkom se začneja 4. knjiga te izredno pomembne znanstvene publikacije, za katero vlada vse večje zanimanje, saj je nepogrešljivo orodje za številne raziskovalce, zgodovinarje, časnikarje, a tudi študente.

Goriška Mohorjeva družba pa se veseli, da začneja letos novo zbirko, ki bo gotovo doživela lep odziv pri bralcih. Naslov zbirke je »Naše korenine«. Kot prva knjiga je izšel zbornik z naslovom »Sveta gora 1539-1989«. Ob proslavljanju 450-letnice te najbolj znamenite primorske božje poti so namreč v samostanu ob božje potni cerkvi priredili strokovno srečanje. Gradivo tega posveta je za publikacijo zbral in uredil priznani zgodovinar dr. Branko Marušič.

Jubilejna zborovska revija ZCPZ v Trstu

V nedeljo, 16. decembra bo v Kulturnem domu v Trstu 25. zborovska revija, ki jo prireja Zveza cerkvenih pevskih zborov v Trstu. Za kratko človeško življenje je 25 let dolga doba. V teh letih se je marsikaj spremenilo. Tudi zborovska revija, katere srebrni jubilej praznujemo letos, ima že svojo zgodovino. Dosti je bilo načrtov, prizadevanj in tudi nekaj dosežkov. Pobuda se nam je zdela potrebna za razvoj zborovskega petja pri nas. Kakor smo napisali v spremnem besedilu k programu prve revije, je taka revija prikaz dela, ki ga nastopajoči zbori opravljajo in je, ker se tak nastop odvija pred neobičajno publiko in pogosto pred glasbenimi strokovnjaki, povod za skrbnejšo gojitev lepega petja. Začeli smo decembra 1966. leta v Marijinem domu v Rojanu. Tudi naslednji reviji sta bili v Rojanu. Od 1969 je bila revija zborov, z eno izjemo, v Kulturnem domu v Trstu. V vseh teh letih se je zvrstilo 44 zborovodij in sta nastopila 302 zborov. Nekateri so, razumljivo, nastopili večkrat. Program, izveden v tem času, obsega vse dobe in sloge slovenske zborovske literature. Dosti je bilo znanih skladb in precej novosti, bodisi da so zbori prikazali neznana dela iz preteklih časov ali predvajali nove skladbe. Vodstvo Zveze si je vedno prizna-

devalo za nove skladbe, ki naj upoštevajo novejšo tehnično in stilno dosežke in bodo v skladu s slovensko glasbeno tradicijo. V tem smislu je priporočalo zborom, naj si preskrbijo nove skladbe in jih uvrstijo v svoje vsakokratne programe. Ker zapoje vsak zbor na reviji po tri pesmi, je bilo v teh letih izvedenih 906 zborovskih skladb. Mimo vseh ponovitev je bil torej predvajan veliki del slovenske zborovske literature. Preučevali smo besedila, pogosto najboljših slovenskih pesnikov, in se poglobljali v umetnost prejšnjih in sedanjih skladateljev. Delali smo potrpežljivo in z veliko ljubeznijo, da bi slovenska pesem živela tudi na tem zapadnem robu slovenskega kulturnega prostora. Vodstvo organizacije je za ta jubilejni praznik sklenilo podeliti priznanja zborom, ki so na reviji nastopili dvajset ali večkrat. Ti zbori so: »Fante izpod Grmade«, »Sveti Jernej« z Opčin, »Mačkolje«, zbor Novega sv. Antona in cerkveni zbor iz Rojana. Toda pohvale vredni so tudi vsi zbori, ki so v vseh teh letih sodelovali pri pobudi in pripomogli k njenemu uspehu.

Sv. Nikolaj namesto Kidriča

Na Malem Lošnju so ulico Borisa Kidriča preimenovali v ulico sv. Nikolaja.

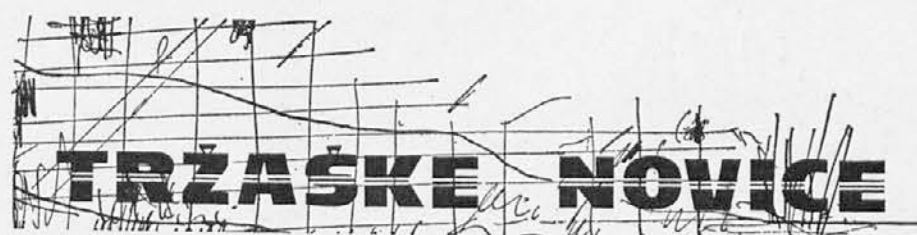
ZVEZA CERKVENIH ZBOROV

vabi na

25. ZBOROVSKO REVIZIJO

ki bo

v nedeljo, 16. decembra 1990, ob 16. uri
v KULTURNEM DOMU V TRSTU

Dušnopastirski program 1991

Tržaška Duhovska zveza je po zadnji duhovni obnovi, ki je bila v sredo 5. t.m. v Marijinem domu na ulici Risorta, odobrila sledeči program za novo poslovno leto:

1. Prvi strežniški shod v soboto, 16. marca v Marijanišču na Opčinah;
2. Spokorno bogoslužje s priložnostjo za sveto spoved 17. marca, na 5. postno nedeljo, v cerkvi Novega sv. Antona;
3. Enodnevno skupno romanje na Monte Berico v četrtek, 25. aprila;
4. Molitveno srečanje za duhovne poklice 21. aprila, na 4. velikonočno nedeljo, v cerkvi Novega sv. Antona;
5. Dan bolnikov na Binkošti v bazovski župni cerkvi;

6. Sv. maša v Rižarni junija meseca;
7. Drugo strežniško srečanje na Barbanu po zaključku šolskega leta;
8. Petdnevno skupno romanje na Češko od ponedeljka 1. do petka 5. julija;
9. Duhovne vaje za žene in deklet 2., 3. in 4. septembra v Dmou blagrov;
10. Sv. maša na pokopališču pri Sv. Ani na zadnjo nedeljo v oktobru;
11. »Naš koledar 1992«.

Razstava o skavtizmu

V Mariboru bodo v torek, 18. decembra, odprli veliko razstavo o predvojnih skavtih in gozdovnikih na Slovenskem. V šestih razstavnih prostorih na skupno 300 kvadratnih metrih bo na ogled doslej najpopolnejši prikaz teh dveh mladinskih organizacij. Vsaj v glavnih obrisih pa bo razstavljeno tudi gradivo, ki priča o tem, kako je skavtizem živel in živi med Slovenci po vojni v zamejstvu in med izseljenci, letos pa se je uradno obnovil tudi v Ljubljani. Ravno tako bo predstavljeno tabornišvo v matici in zamejstvu.

Razstava bo v Muzeju narodne osvoboditve v Mariboru, že dolgo pa jo pripravljata kustosa in asistenta na mariborski univerzi Mira Grašič in Marjan Matjašič. Otvoritev bo 18. decembra ob 13. uri, urnik ogledov pa je običajno od 8. do 13., ob sobotah do 12. ure, vendar bo med tednom v času razstave ogled podaljšan do 16. ure, za skupine pa po dogovoru. Na voljo bo katalog z ilustracijami in povzetkom v angleščini. Poleg temeljnega sestavka Grašičeve in Matjašiča in drugih člankov (o tabornikih v Italiji je pisal Milan Pahor) bo v njem tudi zapis nekdanjega tajnika tržaških skavtov Iva Jevnikarja o slovenskih skavtih po vojni v zamejstvu in zdomstvu. Tudi na sami razstavi bo veliko predmetov in dokumentov iz zamejstva, izseljenstva in pa iz predvojnih skavtskih skupin, kar se je v zadnjih desetletjih zbralo v tržaškem skavtskem arhivu (iz zapuščine Marjana Trtnika za predvojne skavte, tabornišča in Argentino; iz darov zadnjega predvojnega načelnika Mana Seiferta, ustanovitelja koroških skavtov Janeza Rovana, zbiralca filatelističnih redkosti Dušana Svetliča iz ZDA itd.).

Prireditelji imajo v načrtu za prihodnje mesece še nekaj spremnih prireditev in pa manjših tematskih razstav (skavtski tisk, zapuščina Pavla Kunaverja itd.). Tržaški skavti in skavtinje pa so se že zavzeli za prenos razstave v Trst.

Merkujeva Maša o božjem usmiljenju

Koroška »Nedelja« prinaša prijetno novico o glasbeni ustvaritvi Pavleta Merkuja. Zapisano je takole:

»Eno od cerkvenih glasbenih del, ki so bila letos ob godu sv. Cecilije, zavetnice cerkvenega petja, izvedena v celovski stolnici (23., 24. in 25. novembra), je bila nova slovenska maša tržaškega slovenskega skladatelja Pavleta Merkuja. Kompozicija je nastala po naročilu škofa dr. Egona Kapellarija in je bila v nedeljo, 25. novembra, prvič izvedena v okviru bogoslužja ob 10. uri. Krstna izvedba stvaritve z naslovom Maša o božjem usmiljenju je bila zaupana mešanemu pevskemu zboru Jakob Petelin Gallus, ki ga vodi prof. Jože Ropitz. ...Če je skladatelj izrazil upanje, da se poslušalci pri njegovi kompoziciji ne bodo dolgočasili in da jih leta ne bo motila pri njihovi molitvi, potem lahka rečemo, da se je to upanje v celoti izpolnilo.«

† Minorit p. Franček Čuček

Slovensko skupnost od Sv. Jakoba je globoko pretresla vest o nenadnem odhodu v večnost misijonarja minorita patra Frančka Čučka. Še mlad, a je dopolnil veliko let in že ga je Gospod poklical k sebi.

Imeli smo ga v svoji sredi pri zadnjem misijonu februarja 1989. Nepozabni božji pevec s kitaro nas je s svojo pesmijo vodil k višinam božje dobrote in ljubezni. Naj se neutrudni, sčrfaški goreči apostol, veseli ob svojem vzorniku sv. Maksimilijanu Kolbeju ni naj ne pozabi na nas.

Skupnosti družine Minoritov se pridružujemo v zahvali Bogu, ki nam ga je dal, da je toliko duš osrečil s pričevanjem svoje poklicanosti. Računamo tudi na njegovo priprošnjo za nove duhovniške poklice.

Hvala vam, p. Franček za vse! F.V.

Liturgični utrip ruske duše

Nepopisen je vtis duhovnega sporočila s koncerta zbora ruskega Patriarhata iz Moskve.

Nastopil je v torek, 4. decembra zvečer v cerkvi sv. Marije Velike (Sta Maria Maggiore) v Trstu. Koncert je bil povezan s predstavitevjo dolgotrajne prenovitve razsvetljave stroja in kupole ter drugih del v cerkvi.

Zbor ruskega Patriarhata je nastal iz potrebe po spremljavi Metropolita pri cerkvenem bogoslužju. V svojem delovanju hoče zbor ovrednotiti staro tradicijo ruskega koralnega petja. Vodi ga Ariadna Rybakova. Na koncertu so izvajali dela ruskih skladateljev od XVI. do XX. st. kot Hahmanina, Bortnyanskaga, Česnokova, Nosova, Zinovieva i.d.r.

S programom je najprej nastopil samo moški zbor, nato ženski in na koncu v mešani zasedbi. Očarljiv je bil pristop deklet v dolgih belih oblačilih, marsikateri si je med potjo pomočila prste v kropilnik in se verno pokrivala.

Nemogoče je opisati moč liturgičnih pesmi, kakor jih zna podajati eminentno religiozna ruska duša. V njej se odkriva druga Rusija — arhaično mistična. Zaživelo je pred nami predstavništvo tisočletnega ruskega menišva, ki se zaveda svojega poslanstva in mu evangelij pomeni edini način življenja.

Svete melodije so segale v srce, zajele so dobesedno natrpano cerkev, pretežno mladega občinstva, da je nastop nagradila z dolgim prisrčnim aplavzom. Kot zaključek in voščilo občinstvu je izven programa sledil pozdrav »Na mnogoga ljeta«.

V drugem delu koncerta je bil navzoč škof Bellomi, v svojem posegu je povedal nekaj stavkov v slovenščini, a jih oddaljeni žal, nismo vsi razumeli; čestital je zboru, dirigntki in solistom.

Četudi odlični pevci ne bodo nikoli čitali tega poročila, smo jim hvaležni za veličino liturgičnega doživlja tega adventnega večera.

F.V.

Ob težki in boleči izgubi dragega

LAVA BITEZNIKA

izreka iskreno občuteno sožalje ženi Idi, sinovom Marku, Jožetu in Janu, bratu, sestrama in sorodnikom Mešani pevski zbor Sveti Jernej z Opčin.

Smrt v kardinalskem zboru

V sredo, 28. novembra je umrl v Rimu kardinal Vladislav Rubin, bivši prefekt kongregacije za katoličane vzhodnega obreda. Rojen je bil v Lvovu v Galiciji, ki je bila takrat še v Avstroogrski. Ko je postal škof, mu je bila poverjena skrb za poljske izseljence. S papežem sta bila velika prijatelja.

Kardinalski zbor šteje zdaj 148 članov, od katerih sta 102 s pravico voliti papeže.

Zamenjava v državnem tajništvu

Janez Pavel II. je v soboto 1. decembra v kratkem nagovoru na udeležence državnega tajništva sporočil važne zamenjave v državnem tajništvu: Sprejel je odstavko kardinala Avguščina Casarolija, državnega tajnika. Casaroli je že lansko leto ponudil odstavko, ko je dosegel 75 let starosti, kot to zahteva določilo zadnjega koncila, a jo je papež sprejel šele letos. Na njegovo mesto državnega tajnika je imenoval nadškofa Angela Sodana, doma iz Piemonta. Do sedaj je msgr. Sodano vodil odsek za stike z državami (neke vrste zunanji minister Vatikana). Na to mesto »zunanjega ministra« je sedaj prišel Francoz msgr. Jean Louis Tauran.

Kardinal Casaroli je služil trem zadnjim papežem: Janezu XXIII., Pavlu VI. in sedaj Janezu Pavlu II. Uspešno je vodil zlasti vatikansko »vzhodno politiko«, kakor jo je začel Janez XXIII. To je odpiranje Cerkve do komunističnih režimov v Evropi. Pri tem je dosegel res lepe uspehe. pripravljen je prva srečanja s sovjetskimi osebnostmi v Vatikanu; nazadnje tudi oba obiska Mihajla Gorbacova pri papežu. Velike zasluge ima tudi za zblizanje med rusko pravoslavno in katoliško Cerkvijo. Bil je kakor pajk, ki na tiho plete svojo mrežo.

Nova krščanska stranka

V Italiji so hoteli ustanoviti še eno katoliško stranko, a kard. Poletti, predsednik italijanske škofovske konference, je javno povedal, da bi bila to velika neumnost. Zgleda, da so te besede vzeli za res in so vodstveni člani DC začeli resno reševati medsebojne spore, da bi končno le prišlo do enotnosti.

GORIŠKE NOVICE

Mala Cecilijanka '90

Praznik Brezmadežne je vsako leto tudi praznik otroške oz. mladinske zborovske pesmi. Vsakoletno pevsko revijo prireja Združenje cerkvenih pevskih zborov v Gorici in se kot taka lepo uvršča v niz zborovskega petja na Goriškem. Idealno in časovno sledi Cecilijanki, mali zbori sledijo velikim. So pa ti »mali« zbori prav tako pomembni, saj nedvomno pripravljajo bodoče mlade pevce »velikih« zborov. Vcepljajo jim smisel za zbornost petje, dajejo jim navdušenje in ljubezen do petja sploh, kar je že samo po sebi koristno in potrebno, pa tudi vzpodbudno.

Revija je potekala v veliki dvorani Katoliškega doma v soboto, 8. decembra popoldne. Dvorana je bila kot navadno res prenapolnjena. Zato je marsikdo rekel, da bi morda kazalo tudi Malo Cecilijanko razdeliti (kot veliko) na dva dneva. O tem bodo sicer razmišljali prireditelji za bodoče izdaje te mladinske zborovske revije. Najprej je v tem imenu ZOPZ spregovorila predsednica prof. Lojzka Bratuž in po pozdravu nastopajočim in občinstvu poudarila pomen take velike pevске prireditve. Nato se je na odru razvrglo kar trinajst zborov, vsak pa je nastopil s tremi pesmimi. Veliko zborov je nastopilo tudi ob spremljavi klavirja oz. drugih instrumentov.

Nastopili so cerkveni mladinski zbor iz Standreža (Elvira Chiabai), mladinski zbor

srednje šole I. Trinko iz Doberdoba (Franca Zgavec), mladinski zbor SKPD F.B. Sedej iz Števerjana (Valentina Humar), otroški pevski zbor Rupa-Peč (Nadja Kovčič), mladinski zbor Plešivo (Tanja Kuštrin), mladinski zbor Slovenskega glasbenega centra E. Komel iz Gorice (Franca Zgavec). Nadalje otroški zbor O. Župančič iz Standreža (Elda Nanut), otroški zbor iz Doberdoba (Lucija Lavrenčič in Suzi Ferfoglija), mladinski zbor Podgora (Sabina Antoni in Kristina Kovčič), mladinski zbor Kresnice iz Trsta (s. Karlen Koren), otroški zbor Štmaver (Nadja Kovčič), mladinski zbor Ladjica iz Devina (Olga Tavčar in Mirjam Bratina Pahor) in mladinski zbor srednje šole I. Trinko iz Gorice (Stanko Jeričij). Pri klavirju pa so spremljale Suzi Ferfoglija, Michela De Castro, Valentina Pavio, Lucija Valentinčič in Marta Repini. Napovedovala je Martina Hede.

Mala Cecilijanka '90 je potrdila pravilnost izbire, ki jo že vrsto let organizatorji nudijo naši publiki. Vloga mladinskega in otroškega zborovskega petja se zlasti med zamejsko skupnostjo vedno bolj kaže. In naša kulturna dejavnost temelji za bodoče zlasti na današnjem mlademu rodu. Zato je prav, da že od vsega začetka ta odkriva in spoznava vrednote, ki jih bo lahko kasneje še bolj razvil in izpopolnil!

a.b.

Mittelevropa in slovenska prisotnost v Gorici

V dneh od 6. do 8. decembra letos je bilo v Gorici tradicionalno Srednjeevropsko kulturno srečanje (Mitteleuropa), ki ga prireja istoimenska kulturna ustanova. Letos je bila na programu zanimiva tema o manjšinah v Mitteleuropi (1900-1945). Zborovanja so potekala v dvorani goriškega občinskega sveta. Na slavnostnem odprtju so med drugimi spregovorili predsednik ustanove sen. Martina, državni podtajnik za prireditve posl. Rebulla in župan Scarano. Kot že navadno so bili tudi letos udeleženci študijskega zborovanja iz Italije, Slovenije, Avstrije, Madžarske, Čehoslovaške, Poljske, Romunije in Nemčije.

Nastopilo je veliko predavateljev, ki so vsak svojega zornega kota obravnavali — predvsem zgodovinsko — problem narodnih manjšin v Srednji Evropi. Nas še posebej zanima slovenska prisotnost na tem zborovanju in njegovih manifestacijah. Na zborovanju samem sta govorila zgodovinar prof. Vasilij Melik iz Ljubljane in sociolog prof. Darko Bratina iz Gorice. Podala sta svoje poglede na splošen problem slovenskih manjšin oz. specifično podobo Slovencev v Italiji v prej omenjenem razdobju.

Na prvem večeru je v okviru zborovanja nastopil v Kulturnem domu ansambel Mozarteum iz Salzburga z deli W. A. Mozarta. V petek zvečer pa je bil na sporedu večer manjšinskih pesnikov s srednjeevropskega področja. Večer je povezoval prof. Sergio Tavano, ki je tudi predstavil nastopajoče pesnike. Za Goriško je bila prisotna tako furlanska kot slovenska komponenta. Prvo je predstavljala pesnica Celso Macor, drugo pa pesnica Ljubka Šorli. Ta večer so nastopajoči pesniki sami brali iz svojih del v originalu, medtem ko je občinstvo imelo dela v prevodu. Predstavili so se še italijanski pesnik iz Kopra, koroški Slovenec Gusatv Januš, nemška pesnica s Češke ter furlanska pesnica iz Vidma. Vsekakor je literarni večer lepo uspel.

Predstavitve Dolharjeve knjige

V petek, 7. decembra je bila v Katoliški knjigarni v Gorici predstavitev knjige dr. Rafka Dolharja »Na lastni koži«, ki je dnevnik tržaškega politika v letu 1975. Večer je ob lepi udeležbi uvedel urednik Založbe tržaškega tiska Marko Kravos, ki je poudaril pomen te nove izdaje. Sledil je daljši nagovor dr. Mirka Špacapan, ki je v svojih besedah zlasti orisal nekatere podobe iz Dolharjeve knjige, ki priča o dejavnosti slovenskega političnega predstavnika v Trstu v nelahkem obdobju za slovensko narodno skupnost. Ob koncu je še spregovoril avtor sam in poudaril nekatere silnice, ki so ga vodile pri pisanju te knjige.

Izšle so knjige

GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE za leto 1991

Zvon za Preval

Zvon, ki je določen za cerkvico na Prevalu, ko bo ta zgrajena, so začasni dvignili v zvonic župne cerkve v Mošci. Zvon je blagoslovil g. nadškof Bommarco 15. avgusta. Zvon so obesili v zvonic na predvečer praznika sv. Andreja, ki je zavetnik župnije v Mošci. Tam naj za sedaj oznanja ljudem mir in spravo.

Gabrje

V nedeljo, 9. decembra je gabska župnijska skupnost praznovala svojega zavetnika sv. Miklavža. Po prvi maši je lepa skupina molilcev prosila pred izpostavljenim Najsvetejšim za duhovno prenovno župnije. Pri sv. spovedi pa je pripravila svoja srca za slovesno mašo, ki sta

DAROV

Za poplavljenice

V petek, 7. decembra, je predstavnik Slovenske prosvete iz Trsta izročil na nadškofijskem ordinariatu v Ljubljani za slovensko Karitas vsoto 8.400.000 lir, ki so jih doslej zbrali za poplavljenice v Sloveniji. Denarne prispevke za prizadete še vedno sprejemajo vsak dan (razen sobote in nedelje) od 9. do 12. ure na sedežu v ul. Donizetti 3.

Slovenski Karitas smo izročili za poplavljenice v Sloveniji: Sv. Ivan v Trstu 7.500.000 in Podlonjer 175.000 lir.

Za poplavljenice v Sloveniji: župnija Zgonik 30.000; Julijana Porter, USA 50 dol. E. U., Mavhinje 14.000; ob srečanju v župnišču v Mavhinjah 60.000; izkupiček od prodaje slik z razstave Milko Bambič v Peterlinovi dvorani v Trstu 10.12.90 70.000; Lojzka Hrovatin, Opčine 50.000; Stanko Malalan, Opčine 50.000; Zmaga Sosič-Malalan, Opčine 50.000 lir.

Za Katol. glas: ob 1. obletnici smrti gdč. Zore Piščanc J.O. 20.000; Emilija Zerjal 15.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: Marija Grudina 10.000 lir.

Za župnijo sv. Sebastijana: N. N. 100.000 lir.

V spomin pok. Andreja Paulina so darovali: njegova družina za cerkveni pevski zbor v Standrežu 50.000 in za cerkev v Standrežu 100.000; druž. Corsi, Komic in Lovisoni iz Števerjana za cerkev v Standrežu 100.000 lir.

Za Katol. glas: J. C. 50.000 lir.

Z. Marija za poplavljenice 100.000, za KD 100.000, za KG 100.000 lir.

Za Sv. goro: Marija Grudina 10.000 lir.

jo darovala za vse farane iz Gabrijl in Vrha pater Anton in domači župnik. Pele so vrhovske pevke pod vodstvom Janeza in Mateja. Ob koncu je med blagoslovom zadonela Zahvalna pesem za duhovne darove in srečno opravljena dela v cerkvi: vzdava novih oken, obnovljena električna napeljava in uskladištev novim predpisom ogrevalne naprave. Župnik se v imenu župnijskega sveta iskreno zahvaljuje tudi vsem, ki so velikodušno pomagali s prostovoljnim delom in s tem znatno zmanjšali stroške.

NOVICE Z LAŠKEGA

Srečanje g. nadškofa s Slovenci na Laškem. V soboto, 1. decembra, po večerni predpraznični sv. maši, je potekalo v zakristiji cerkve sv. Lovrenca v Ronkah srečanje med nadškofom Bommarcom in skupnostjo Slovencev z Laškega. To je bilo mogoče, ker poteka škofov pastoralni obisk ter zaradi uvidevnosti dekana msgr. M. Virgulina, ki nam daje od novembra leta 1980 na razpolago enkrat mesečno cerkev za slovensko sv. mašo.

To je bilo prvo uradno srečanje, ki ima v tem adventnem času tudi simbol večje povezave v pričakovanju Božiča. Po nagovoru, kjer je g. nadškof izrazil veselje, da nas spozna in da so se menjale razmere v Sloveniji, smo mi ga seznanili z zgodovino Slovencev v teh krajih, z današnjimi razmerami, s težavami in šolstvu (kaže, da bodo ukinili didaktično ravnateljstvo v Doberdolu), z našimi upanji ter z željo o uradnem priznanju mesečne maše, ki jo v zadnjih letih daruje g. A. Kodelja, župnik v Doberdolu.

Po tem je g. škof poudaril važnost, naj obogatimo vero, in je celo predlagal, da bi uporabili nedeljo, ko se zbiramo k slovenskemu bogoslužju, da bi našli še nekaj časa za versko poglobljanje družin in odraslih.

Po izročitvi simboličnih darov g. škofu je ta pristal za skupno fotografijo, nakar je pozdravil in stisnil roke vsem zbranim.

Biserna poroka. Mario in Marija Stanič sta 29. novembra praznovala 60. obletnico poroke. Okrog njiju se je zbralo 6 otrok z družinami. Ob tej priložnosti so jim šli voščiti in čestitati predstavniki Slovencev z Laškega.

10-letnica ženskega pevskega zbora. V nedeljo, 4. novembra, ko smo praznovali enajsto obletnico slovenske maše v Ronkah, smo uporabili priložnost, da smo se zahvalili ženskemu pevskemu zboru, ki spremlja to mašo vsak mesec. Zbor sta nagovorila msgr. Mario Virgulin in predsednica SSO Marija Ferletič, ki je tudi izročila simbolično darilo.

Miklavževanje. Tudi letos smo imeli tradicionalno miklavževanje, ki ga prireja društvo JADRO. Zbrali smo se v Selcah, kjer so sprejeli sv. Miklavža otroci iz vrtca in šole v Romjanu ter »Potujoči potepači« iz Trsta.

K.M.

Za lačne po svetu: Marija Grudina 10.000 lir.

Gospa Mery daruje: za Sv. goro v zahvalo 50.000, za Marijanišče 20.000, za Katol. glas 10.000 lir.

Za obnovitev cerkve v Ferlugih: Fani Ferluga v spomin na Mirkota Ferluga 10.000; Vida Ferluga z družino v spomin na moža odnosno očeta Mirkota 200.000 lir.

Za popravilo prezbitarije in oltarja v Mačkoljah: N. N. 100.000; N. N. 100.000; Livia in Bogdan 100.000; N. N. 50.000; N. N. 50.000; Gabrijela in Andreas Alfreider 30.000; N. N. druž. 200.000; N. N. 50.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Opčinah: Danilo, Rinaldo in Tea v spomin na Gigija Callegari 100.000; Ivanka Fatur-Malalan 30.000; Valerija Sosič 40.000; Livija Sosič v spomin na starše Alberto in Slavka 50.000; Pavla Gruden 20.000; Vojka Skabar-Martinz v spomin na svoje pokojne 50.000; Marija Mahnič-Coccoli v čast Materi božji 10.000; Marija Čermelj-Sosič 10.000; druž. Ban v spomin na moža odnosno očeta Jožefa 50.000; Bernard Škerlavaj 14.000; Slavka Ferlat 40.000 lir.

Ob obletnici smrti mame Filipine darujejo otroci za slovenske misijonarje 100.000, za KD 100.000, za KG 100.000 lir.

Za slov. misijonarje: H. S. 50.000; J. C. 50.000 lir.

Za misijon p. Kosa: Pepka Škerlavaj 30.000; Francka Persič 10.000; Tončka Sosič 40.000; J. V. 100.000; Lidija Koterle 60.000; Slavka Ferlat 40.000 lir.

Za potrebne: Marija Zvab-Sosič 10.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OBVESTILA

V knjigarni in trgovini nabornih predmetov »Fortunato« v Trstu so še na voljo plakati z mesečnimi nameni Apostolstva molitve za leto 1991.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bodo v ponedeljek, 17. decembra, predstavili knjigo Jožeta Peterlina »Slovensko tržaško gledališče 1945-1975«. Knjigo bo predstavil prof. Martin Jevnikar. Pri večeru bodo sodelovali tudi režiser Jože Babič, prof. Mirko Mahnič in urednik knjige Marij Maver. Začetek ob 20.30.

17. decembra bo maša za vse rajne članice zbora »Mirko Filej« v Standrežu ob 19. uri.

Kvartna nedelja, 23. decembra, miloščina pri slovenskih mašah je za naše Zavode.

Božična duhovna obnova za člane ni prijatelj družstva pa bo v petek, 21. decembra, v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3 v Trstu. Govoril bo p. Marko Mohorovič, DJ. Začetek ob 20.30.

Slovenski center za glasbeno vzgojo
EMIL KOMEL - GORICA

vabi na
BOŽIČNI NASTOP
svojih gojencev

Katoliški dom,
v soboto, 15. decembra ob 19.30

Mi in Brda — Noi e il Collio

Takšen je naslov nove knjige, ki jo bodo predstavili v soboto, 15. decembra ob 11. uri v prostorih Pokrajinskega muzeja na goriškem gradu. Knjiga je sad skupnega dela dijakov dveh višjih srednjih šol »Ivan Trinko« v Gorici ter »Percor« v Ločniku. Dijaki so pod vodstvom profesorjev raziskali goriška Brda pod raznimi vidiki. Knjigo bosta predstavila Celso Macor ter Marjan Breclj.

Iz slovenske Koroške

V celovski koncertni hiši so v četrtek, 29. novembra zvečer, nekateri koroški časopisi (Nedelja, Kleine Zeitung in Kirchenzeitung) pripravili dobrodelni koncert, katerega čisti dobiček je bil namenjen nedavnim poplavljenjem v Sloveniji. Koncerta se je poleg velikega števila nemško in slovensko govorečih poslušalcev udeležilo lepo število vidnih predstavnikov političnega, kulturnega in cerkvenega življenja iz Slovenije in Koroške (mestni župan, jugoslovanski konzul, stolni profesor v imenu krškega škofa, slovenska ministrica za delo itd.).

Nastopili so Koroška vojaška godba, zbor ARS Musica iz Althofna, Komorni zbor Gallus iz Kranja, Folklorna skupina iz Globasnice in Tamburaški ansambel iz Loč. Poleg tega so pokazali tudi kratek film o prizadetem področju, govorila pa je ena od priče te katastrofe, ki živi v Celovcu in je bila takrat ravno doma. Računajo, da bodo z izkupičkom prinesli slovenski Karitas približno 80.000 šilingov, sicer pa je Koroška že precej pomagala prizadetim — in še bo.

R.B.

»Demokracija« v albanščini

V Ljubljani je začel izhajati list »Demokracija« v albanškem jeziku. Izšla je prva številka na 16 straneh.

Radio Trst A

Spored od 16. do 22. decembra 1990

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Sola za starše«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 14.10 Variete: Ulica Castaldi - 11. oddaja.

Ponedeljek: 8.10 Vozlišča. 9.00 Valčki in polke. 9.30 Doživljati rojstvo. 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.40 Cecilijanka 1990. 13.25 Gospodarska problematika. 14.10 Otroški kotichek: »Tako ali drugače?«. 16.00 Mi in glasba: organist Hubert Bergant. 17.10 Aladinova svetilka. 17.40 Mladi val (Kinotto).

Torek: 8.10 Odprti prostor: Spreminjanje etnične strukture v Jugoslaviji. 9.30 Zalostne zgodbe o veselih Kraševcih. 12.00 Vsak je svoje starosti kovač. 12.40 Cecilijanka 1990. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mi in glasba: organist Hubert Bergant. 17.10 Goriške gostilne. 17.40 Mladi val.

Sreda: 9.15 Variete: Ulica Castaldi - 11. oddaja (ponovitev). 12.00 Glej, kaj ješ. 13.30 Na goriškem valu. 14.10 Na goriškem valu. 16.00 Mi in glasba. Altistka Marta Valetič in pianistka Anna Luci Sanvitale v našem studiu. 17.10 Literarne podobe.

Četrtek: 8.10 Spomini Henrika Tume. 9.30 Čas trobentic in čas kostanja. 11.30 Lahka glasba raznih narodov. 12.15 Instrumentalni solisti. 12.40 Zborovska glasba. 15.30 Zvočne kulise. 16.00 Mi in glasba. Zenski zbor Pro musica iz Nyiregyháza na Madžarskem. 17.10 Četrtekova srečanja: Jugoslavija 1941-1945.

Petek: 9.30 To je življenje. 9.40 Priljubljene melodije. 12.40 Zborovska glasba. 13.30 Narodnozabavna glasba. 14.10 Otroški kotichek: »To pa si velja zapomniti!«. 14.30 Od Milj do Devina. 16.00 Mi in glasba. Osebnost Giuseppa Tartinija. 17.10 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 9.30 Vraze in čarovnije pri nas. 10.10 Slovenski oktet. 12.00 Rezija in Kanalska dolina. 12.40 Zborovska glasba. 14.10 Nediški zvon. 14.50 Glasbeni sprehodi v preteklost. 16.10 Mi in glasba. Letošnje mednarodno violinsko tekmovanje Premio Rodolfo Lipizer. 18.00 Pavle Zidar: »Karkoli ste storili enemu teh ubogih.« Radijska igra.

Plešivo

Starši osnovne šole na Plešivem so se zbrali na sestanku dne 6. decembra in sestavili ogorčen protest zaradi nameravane ukinitve njihove šole ter ga poslali na številne pristojne naslove.

KATOLIŠKI GLAS

tednik - uredništvo in uprava: Riva Piazzetta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - telefax 533177 - poštni tek. račun: 11234499 poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.11.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik Pošt. plačana v gotovini - skupina II/70% Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo (Società Tipografica Cattolica srl - Riva Piazzetta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318)

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina: Italija 45.000 inozemstvo 70.000 zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA

SILVESTROVANJE

V NOVI TELOVADNICI OB KATOLIŠKEM DOMU V GORICI. Vstop samo z vabili. Na voljo so v Katoliški knjigarni.

Vstopnina, ansambel, celovečerni domač prigrizek in pijača, srečolov... 30.000 lir na osebo. Deloval bo dobro založen bar.

Mladina bo imela svoje silvestrovanje v mali dvorani Katoliškega doma.

ODBOR GORIŠKIH STARŠEV

VIRGILIO BRATINA S.n.c.

URADNI ZASTOPNIK UR OMEGA - TISSOT - RADO DRAGULJI DAMIANI - SREBRNINA GORETTA in OTTAVIANI

V našem tradicionalnem sedežu na Korzu del Popolo nudimo široko izbiro ur, zlatnine, srebrnine in draguljev s poslovno resnostjo in 50-letnimi izkušnjami.

TRŽIČ - Korzo del Popolo 28 - Tel. 0481/72674